

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 3. juni 2019

Rettens nr. R3-949/2019

Politiets nr. 2300-89110-00585-18

Anklagemyndigheden
mod

T
født oktober 1976

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 13. marts 2019.

T er tiltalt for

1.

overtrædelse af dyreværnsloven § 28, stk. 1, jfr. stk. 2 jfr. stk. 9, jfr. §§ 1, 2 og 3 stk. 1 samt Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 132 af 26. februar 2018 om erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde m.v. § 37, stk. 1 nr. 6, jfr. § 17, stk. 7,

ved i en årrække frem til d. 8. oktober 2018 på sin bopæl
erhvervsmæssigt at have opdrættet og solgt hunde – primært af racerne Bichon Havanais og Coton de Tuléar eller blandinger heraf – under forhold, hvor hundene blev behandlet groft uforsvarligt og herunder ikke beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, og væsentlig ulempe og endvidere ikke behandlet omsorgsfuldt, huset, fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, idet det ved et tilsyn den nævnte dato, hvor samtlige 28 hunde stank af gammel urin, blev konstateret,

- at tæverne X1 og X2 – formentlig på grund af utilstrækkelig fodring og/eller fodring med ikke sufficient foder – var tynde (huld 2), ligesom de og deres i alt 7 hvalpe på under 3 uger sad i transportkasser uden adgang til vand og for tævernes vedkommende tillige uden mulighed for at søge væk fra hvalpene og uden mulighed for at udføre anden naturlig adfærd, hvortil kommer, at tævernes pels på grund af manglende pasning generede dyrene, idet pelsen var filtret og beskidt;
- at hunden X3 – formentlig på grund af utilstrækkelig fodring og/eller fodring med ikke sufficient foder – var tynd (huld 2), og sammen med

hunden X4 sad i transportkasser uden adgang til vand og uden mulighed for at udføre naturlig adfærd, ligesom hundenes pels på grund af manglende pasning generede dem, idet pelsen var filtret og beskidt;

- at tæven X5 – formentlig på grund af utilstrækkelig fodring og/eller fodring med ikke sufficient foder – var tynd (huld 2), og sammen med tæven X6 og førstnævntes 4 hvalpe var i løbegård i husets stue uden adgang til vand og uden mulighed for at søge væk fra hvalpene, ligesom tævernes pels på grund af manglende pasning generede dem, idet pelsen var filtret og beskidt;
- at hundene X7 og X8 på grund af manglende pasning begge havde en pels, der var filtret og beskidt og dermed meget generende for hundene;
- at hundene X9 , X10 og X11 på grund af utilstrækkelig fodring var tynde (huld 2), ligesom de og yderligere hunden X12 alle havde en pels, der på grund af manglende pasning var filtret og beskidt og dermed generede dem og
- at hvalpen X13 og X7's 4 hvalpe var meget beskidte i pelsen,

ligesom forholdene i øvrigt i boligen, som den nævnte dato stank af urin, og hvor der på stuens klinkegulv var vådt af urin og frisk afføring, ikke var egnet til hundehold;

2.

overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 4 nr. 1, jfr. stk. 9, jfr. § 18, stk. 1,

ved i perioden fra maj måned 2014 til d. 8. oktober 2018 på den i forhold 1 nævnte adresse uden Fødevarestyrelsens tilladelse erhvervsmæssigt at have opdrættet og solgt cirka 100 hvalpe af de i forhold 1 nævnte racer;

3.

overtrædelse af hundelovens § 12, stk. 1 nr. 1, jfr. § 8, stk. 2,

ved d. 8. oktober 2018 på den i forhold 1 nævnte adresse som besidder af hundene: X1 , X5 , X9 , X11 , X3 , X2 , X10 , X8 og X7 at have undladt at holde dem ansvarsforsikret.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at tiltalte i medfør af dyreværnslovens § 29, stk. 1, frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i et af retten fastsat tidsrum fra den 15. februar 2019 at regne.

Anklagemyndigheden har i medfør af straffelovens § 75, stk. 1, nedlagt påstand om konfiskation af 111.500 kr., der hidrører fra et (i henhold til aftale mellem tiltalte og Fyns Politi) foretaget salg af hunde fra det i forhold 1 beskrevne forhold, således at Fyns Politis erstatningskrav, der hidrører fra afholdte udgifter til hundenes håndtering - herunder pensionsanbringelse og dyrlægebehandling - i.h.t. samme lovs § 77, stk. 1, dækkes af det nævnte provenu i nødvendigt omfang.

Tiltalte har delvis nægtet sig skyldig i forhold 1 og erkendt sig skyldig i forhold 2 og 3.

Tiltalte har påstået frifindelse for påstanden om frakendelse af retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr.

Tiltalte har ingen bemærkninger til påstanden om konfiskation.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte T og af vidnerne
 politiassistent V1, embedsdyrlæge V2, em-
 bedsdyrlæge V3 og dyrlæge V4.

Forklaringer er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Sagen har været forelagt Det Veterinære Sundhedsråd, der ved brev af 5. marts 2019 blandt har anført:

"...

Spørgsmål 1:

Fødearestyrelsen har i sin udtalelse af 12. oktober 2018 (forbehold 1, bilag 13) udtalt, at forholdene for hundene må karakteriseres som "mindst groft uforsvarlig behandling". Er det rådets opfattelse, at forholdene kan karakteriseres som uforsvarlige, groft uforsvarlige eller groft uforsvarlige med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Af sagsakterne fremgår at hundeholdet bestod af 28 hunde af racerne Bichon Havanais, Coton de Tuléar og blandinger heraf. Der var 9 voksne hunde, 3 unghunde på 9 måneder og 16 hvalpe. Af politirapporten fra besøget i hundeholde d. 8. oktober 2018 fremgår, at hundene gik under uhygiejniske forhold, og at hundene ikke havde adgang til foder og vand.

Af embedsdyrlægens beskrivelse af hundeholdet fra 12. oktober 2018 fremgår, at: "... blev man modt af en meget kraftig lugt af urin. Hele klinkegulvet i stuen var vådt af urin, der lå frisk afføring fra hundene rundt

omkring. Tolv voksne hunde, en hvalp på 3 mdr. Og 4 hvalpe på 8 uger lob frit rundt i stuen, to voksne tæver og 4 hvalpe på 4 uger var i en lille lobegård i stuen, der var en skål i lobegården men ikke noget vand i den, der lå et tæppe hos dem". Det fremgår tillige, at 4 hunde var opstaldet i transportkasser. To af disse gik med deres hvalpe, henholdsvis 3 hvalpe på en uge og 4 hvalpe på 2 dage.

Ved embedsdyrlægens gennemgang af hundene blev det konstateret, at alle voksne hunde havde meget filtret beskidt pels. Dette understøttes af udtalelsen fra d. 13. oktober 2018 fra dyrlæge V4 , der tilså 8 voksne hunde og 8 hvalpe i forbindelse med, at de blev anbragt på hundepension: "*Pelsen på alle hundene var ildelugtende, våd og tilsolet i urin og fæces. Der fandtes store pelsfilter langs ben, under poter, på bryst, mave og nakke samt langs ryggen som gjorde det umuligt at undersøge hunden. Hundene bevægede sig med meget små skridt og var tydeligt besværet af de store pelsfiltre. Kloerne på alle hunde var meget lange og en hund var angrebet af svamp i poter og klor*"

Embedsdyrlægen vurderede, at alle, undtagen en af de voksne hunde, var i foderstand under middel, og at 7 af dem var i foderstand lang under middel (huld 2-). Praktiserende dyrlæge V4 undersøgte samme dag 8 af de voksne hunde og fandt kun 1 med huld under middel. Det er ikke på baggrund af sagens billedmateriale muligt at vurdere hundenes huld.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at hundene, der gik frit i huset, ved

- at være holdt under de beskrevne uhygiejniske forhold uden adgang til foder og vand,
- ikke at have fået fornøden pelspleje, således at pelsen filtrede sammen i en grad, så det hæmmede hundenes bevægelse, og
- at tæverne med hvalpe over 3 uger ikke kunne søge adskillelse fra hvalpene, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at de 4 hunde, der var

anbragt i transportkasser, ved

- at være holdt under de beskrevne uhygiejniske forhold uden adgang til foder og vand,
- ikke at have fået fornøden pelspleje, således at pelsen filtrede sammen i en grad, så det hæmmede hundenes bevægelse, og
- at være opstaldet i en transportkasse, med alt for lille plads og uden mulighed for at kunne bevæge sig frit og komme til at besøge et andet end i deres hvileområde, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at dyrene har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 2. punktum.

Spørgsmål 2:

Er der andre mulige forklaringer – end utilstrækkelig fodring – på, at flere hunde er i huld 2 (som vurderet af Fødevestyrelsen)?

Svar ad 2:

Det skal indledningsvis bemærkes, at der i sagsakterne er diskrepans angående vurderingen af hundenes huld, og at sagens billedmateriale ikke muliggør en veterinærfaglig vurdering af dyrenes huld.

Hvis flere dyr i samme hundehold er i huld under middel, er den mest sandsynlige årsag, at tildelingen af foder ikke er tilstrækkelig, og /eller at det tildelte foder ikke har en sufficient sammensætning, der tilgodeser dyrenes behov. Det er særlig vigtigt, at drægtige og diegivende tæver fodres optimalt for at forebygge vægttab.

Ud over utilstrækkelig fodring findes der en række sygdomme, som kan medføre vægttab. Der henvises til lærebogsmateriale om emnet.

Spørgsmål 3:

Hvilken betydning (om nogen) har det, at de voksne hunde er afskåret fra at søge væk fra deres hvalpe som beskrevet i Fødevestyrelsens udtalelse?

Svar ad 3:

Når hvalpe er omkring 3 uger gamle, begynder de at være mere mobile og mindre afhængige af tævens konstante tilstedeværelse. I henhold til anderkendte praktiske erfaringer anbefales det, at tæven, fra hvalpene er 3 uger gamle, frit skal kunne søge adskillelse fra hvalpene, for at tæven har mulighed for at tilfredsstille sine øvrige fysiologiske og adfærdsmæssige behov. Ved ikke at kunne søge væk fra hvalpene, er der en risiko for at tæven bliver stresset. Rådets er dog ikke bekendt med, at der er forskningsmæssig evidens på området.

Der skal endvidere henvises til § 17, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 132 af 26. februar 2018 om erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde, hvoraf fremgår, at *"Opholdsrum til tæver med hvalpe skal indrettes således, at tævens og hvalpenes behov tilgodeses, herunder at tæven fra hvalpene er 3 uger gamle frit skal kunne søge adskillelse fra hvalpene"*

Spørgsmål 4:

Bliver hundenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov tilgodeset ved anbringelse i transportkasser og i benægtende fald: hvorfor ikke?

Svar ad 4:

Nej.

Lokaler, hvor hunde holdes, skal være indrettet på en måde, så god hygiejnisk standard kan opretholdes, og lokalerne skal være tilpasset hundens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Der skal altid være adgang til frisk drikkevand.

Hvis hunden ikke er opstaldet i en privat bolig med god plads og aktivitetsmuligheder, men er opstaldet i boks eller lignende, skal indretningen også tilgode dyrets behov for naturlig udfoldelse og bevægelse. En hund, på størrelse med dem i den konkrete sag, skal som minimum have et areal på 4 kvadratmeter. Boksen skal indeholde et beriget miljø med legeredskaber og mulighed for at søge skjul. Der skal være en tør soveplads til hunden. Hunde skal dagligt have adgang til at komme ud i det fri for at besøge, få motion, leje og få frisk luft. Hvis hunden ikke har adgang til en udendørs løbegård, skal den som minimum motioneres udendørs mindst 30 minutter to gange dagligt og have mulighed for at besøge udenfor mindst 3 gange dagligt.

I den konkrete sag var 4 hunde anbragt i transportkasser, der alene er beregnet til kortvarigt ophold f.eks. i forbindelse med transport. Ved at være anbragt i en transportkasse, uden adgang til drikkevand, med alt for trang plads og uden nogen mulighed for aktiviteter, har hundene ikke haft mulighed for at udføre normal adfærd herunder at defækere og urinere et andet sted end ved sovepladsen. Det har ikke været muligt at opretholde en god hygiejnisk standard. Transportkasserne med de to tæver med hvalpe var ikke indrettet på en måde, som forebyggede, at tæverne kunne komme til at lægge sig på hvalpene.

Hundenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov er således ikke tilgodeset ved anbringelse i transportkasser.

Spørgsmål 5:

I hvilken udstrækning bør voksne hunde henholdsvis hvalpe have adgang til ophold i det fri (udendørs)?

Svar ad 5:

Såvel voksne hunde som hvalpe fra omkring 5-6 ugers alderen bør dagligt have adgang til det fri. Voksne hunde bør som minimum tilbydes at komme ud for at besørge 3 gange dagligt og bør motioneres og stimuleres mindst 30 minutter to gange daglig, hvis ikke der er adgang til at en have eller en udendørs miljøberiget løbegård. Ved opdræt af hvalpe er det vigtigt, at hvalpene under opvæksten bliver socialiseret og stimuleret på mange forskellige områder. Hvalpene bør bl.a. præsenteres for udendørsmiljøet, når de er omkring 5-6 uger, for at vende sig til de anderledes lyde og lugte og forskellige typer underlag samt bl.a. med henblik på renlighedstræning.

Spørgsmål 6:

Hvordan undgås det, at hundenes (konkret de voksne dyrs) pels bliver beskidt og filtret?

Svar ad 6:

Områder, hvor hunde holdes, skal være indrettet på en måde, så god hygiejne kan opretholdes. Hunde skal altid have mulighed for at finde tørt, rent leje at hvile på. Voksne hunde skal mindst 3 gange daglig have adgang til et udendørsområde, hvor de kan besørge.

Racerne Bichon Havanais, Coton de Tuléar og blandinger heraf, er alle hunde, der kræver betydelig pelspleje, alternativt at de klippes ned regelmæssigt, så pelsen holdes kort, og pelsplejen bliver mindre omfattende.

At pelsen hos de konkrete hunde var blevet beskidt og filtret kunne være undgået ved,

- at sørge for daglig rengøring af området, hvor hundene var opstaldet,
- at hundene ikke havde været anbragt i transportkasser uden mulighed for at søge væk for at besørge andet sted end på sove- og hvileområdet,
- at der havde været tørre, rene hvilepladser til hundene, og
- at der var blevet foretaget den fornødne, normale pelspleje i tide.

For yderligere information skal der henvises til almindelig tilgængelig litteratur på området vedrørende pelspleje.

..."

Tiltalte er ustraffet.

Kriminalforsorgen har den 3. april 2019 udarbejdet en personundersøgelse i medfør af retsplejelovens § 808 af tiltalte.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han bor samme sted, og fortsat er i arbejde som cmc-operatør på tilkald . Han arbejder primært eftermiddag og aften.

Rettens begrundelse og afgørelse

Forhold 1.

Hundens huld:

Tiltalte har erkendt at tæven X5 var for tynd. Dette bekræftes af de øvrige foreliggende oplysninger.

Retten finder ikke, at anklagemyndigheden har ført det til domfældelse i en straffesag fornødne bevis for at hundene X1, X2, X3, X9, X10 og X11 var for tynde. Retten lægger herved vægt på, at Det Veterinære Sundhedsråd ikke kan udtale sig om hundenes huld, samt at dyrlæge V4 efter at have klippet hundene undersøgte deres huld og fandt den normal.

Hundes placering

Efter vidneforklaringerne fra V2 og V1 finder retten det bevist, at tæverne X1 og X2 var anbragt i transportkasser sammen med deres hvalpe og de havde ikke mulighed for at komme væk fra hvalpene, ligesom de ikke havde adgang til vand, da politiet og veterinærkontrollen kom på inspektion den 8. oktober 2018 kl. 10.55. Efter tiltaltes forklaring, finder retten ikke, at anbringelsen i transportkasser har været kortvarig.

Efter vidneforklaringerne fra V2 og V1 finder retten det bevist, at hundene X3 og X4 var anbragt i transportkasser, og at ikke havde adgang til vand, da politiet og veterinærkontrollen kom på inspektion den 8. oktober 2018 kl. 10.55. Efter tiltaltes forklaring, finder retten ikke, at anbringelsen i transportkasser har været kortvarig.

Efter vidneforklaringerne fra V2 og V1 finder retten det bevist, at tæverne X5 og X6, der var anbragt i en løbegård med X5's hvalpe ikke havde mulighed for at komme væk fra hvalpene, ligesom retten finder det bevist, at de ikke havde adgang til vand, idet vandskålen i løbegården var tom.

Hundenes pels og pasning

Såvel embedsdyrlæge V2 som dyrlæge V4 har forklaret, at hundenes pelse var beskidte og filtrede på grund af manglende pasning og, at nogle af hundenes pels stank af urin. De har videre forklaret, at hvalpene, og hunden X13 var beskidte. V4 har endvidere forklaret, at hun, på grund af pelsen var filtret, var nødt til at bedøve hundene X7, X5, X11, X13, X10, X9, X8 og X3 før hun kunne klippe dem.

Tiltalte har forklaret, at det var løbet fra ham, og at han ikke havde været over hundenes pelspleje i et stykke tid.

Retten finder det herefter bevist, at tiltaltes manglende pasning af hundenes pels, har generet dem, og at den manglende pasning har straks sig over længere tid forud for den 8. oktober 2018, som beskrevet i anklageskriftet.

Retten anser herefter tiltalte for skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet bortset fra at hundene X1 , X2 , X3 , X9 , X10 og X11 var for tynde.

Forhold 2 og 3

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig i forhold 2 og 3. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig i forhold 2 og 3.

Straffen fastsættes til fængsel i fængsel i 40 dage, jf. overtrædelse af dyreværnsloven § 28, stk. 1, jf. stk. 2 jfr. stk. 9, jf. §§ 1, 2 og 3 stk. 1 samt Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 132 af 26. februar 2018 om erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde m.v. § 37, stk. 1 nr. 6, jf. § 17, stk. 7; dyreværnsloven § 28, stk. 4, nr. 1, jf. stk. 9, jfr. §§ 18, stk. 1, samt hundelovens § 12, stk. 1, nr. 1, jf. § 8, stk. 2.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 1. Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 60 timer.

Retten har lagt vægt på dels at tiltalte erhvervsmæssigt har opdrættet hunde, dels at det er foregået over en årrække samt dels antallet af hunde, der var på hans bopæl den 8. oktober 2018.

Retten har på den anden side lagt vægt på, at tiltalte ikke tidligere er straffet for overtrædelse af dyreværnsloven samt hans personlige forhold.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 1.

Henset til, at tiltalte fra maj 2014 til oktober 2018 har opdrættet hundehvalpe sammenholdt med, at han er fundet skyldig i groft uforsvarlig behandling af hundene, tages anklagemyndighedens begæring om frakendelse af retten til at eje, passe mv. dyr til følge i medfør af dyreværnslovens § 29, stk. 1, dog således at frakendelsen kun vedrører hunde. Frakendelsen regnes fra den 15. februar 2019.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 40 dage.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

1. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig

dom.

2. Tiltalte skal inden for en længstetid på 6 måneder fra endelig dom udføre ulønnet samfundstjeneste i 60 timer.
3. Tiltalte skal være under tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden, dog længst indtil udløbet af længsttiden for at udføre ulønnet samfundstjeneste.

T   frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med hunde i 5 år fra den 15. februar 2019 at regne.

Hos tiltalte konfiskeres 111.500 kr.

Fyns Politis erstatningskrav, der hidrører fra afholdte udgifter til hundenes håndtering - herunder pensionsanbringelse og dyrlægebehandling - i.h.t. straffelovens § 77, stk. 1, dækkes af det nævnte provenu i nødvendigt omfang.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Anders Munch-Jensen
dommer
//nth

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEEN I SVENDBORG, den 14. juni 2019

Line Due Aarslev
retsassistent